

- Прогресс, 1990. – 416 с.
2. Липа Юрій. Ліки під ногами. Про лікування рослинами / Юрій Липа. – Київ: Видавництво «Україна», 1996 р. – 96 с.
 3. Мак-Нил У. В погоні за мощю. Технологія, вооруження сила и общество в XI – XX веках / У. Мак-Нил. – М.: Издательский дом «Территория будущего», 2008. – 456 с.: ил.
 4. Нагаєвський І. Історія Української держави двадцятого століття / І. Нагаєвський. – К.: Укр. письменник, 1993. – 413 с.
 5. Назарук О. Рік на Великій Україні. Конспект споминів з української революції / О. Назарук. – Відень: «Український прапор», 1920. – 344 с.
 6. Немиро Н. Доктор Євген Петрушевич – диктатор ЗОУНР / Н. Немиро // Свобода. – 6 вересня, 1950. – № 206. – С. 8
 7. Петлюра С. Лист до Ж. Пелісьє (28 жовтня 1919 р.) [електронний ресурс] / С Петлюра. – Режим доступу до статті: [http://www.hainyzhnyk.in.ua/doc2/1919\(10\)28.petlura.php](http://www.hainyzhnyk.in.ua/doc2/1919(10)28.petlura.php)
 8. Руководство по инфекционным болезням / [Под ред. Ю.В.Лобзина]. – Санкт-Петербург, «Фолиант», 2000. – 932 с.
 9. Солдатенко В. Ф. Україна в революційну добу: Іст. есе-хроніки. У 4-х т.: Т. III. Рік 1919 / В. Ф. Солдатенко. – К.: Світогляд, 2010, – 453 с.
 10. Соляр Ігор. Український політикум у другій половині 1919 – першій половині 1920 рр.: консолідація чи конфронтація? / І. Соляр // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність: Західно-українська народна республіка: До 90-річчя утворення / НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2009. – Випуск 18. – С. 314 – 326.
 11. Шанковський Лев. Українська Галицька Армія. Воєнно-історична студія / Лев Шанковський. – Вінніпег, 1974. – 397 с.

Гуменний С.

Науковий керівник – доц. Удич З.І.

ПРОФОРІ ОРІЄНТАЦІЯ В СУЧАСНІЙ ШКОЛІ

Професійною орієнтацією називають комплексно обґрунтовану систему практичних методів і засобів впливу на особистість з метою забезпечення самостійного й усвідомленого вибору професії, її освоєння та здійснення професійної діяльності на основі врахування індивідуально-психологічних властивостей людини і потреб ринку праці в кадрах. Професійна орієнтація є одним із компонентів загальнолюдської культури, що проявляється у формі турботи суспільства про професійне становлення особистості, у підтримці і розвитку її природних обдарувань, а також у проведенні спеціальних заходів сприяння людині у професійному самовизначенні і виборі оптимального виду зайнятості [4, с. 725].

Професійне самовизначення особистості – тривалий процес, який охоплює значний період життя людини, починаючи із навчання у дошкільних закладах і досягає кульмінації в старших класах загальноосвітніх навчальних закладів. Профорієнтаційна робота в школах України здійснюється згідно з «Положенням про професійну орієнтацію молоді, яка навчається» [3, с. 84]. Вдалий вибір професії залежить від можливості особистості співвідносити власні можливості із вимогами певної професії, а також від здатності адаптуватися до мінливих соціально-економічних умов [6, с. 10]. І як результат: особистість отримує моральне задоволення, демонструє позитивну самооцінку, високу продуктивність праці, якість роботи, а також отримує можливість кар'єрного зростання [5, с. 5].

З метою якісної профорієнтації школярів необхідно створити відповідний інформаційно-аналітичний комплекс профорієнтації та освітнього консультування з такими можливостями: доступу до детальної інформації щодо стандартів і вимог до професійної діяльності і кожної професії зокрема; доступу до структурованої і актуальної інформації про локальний, національний та глобальний ринки праці, їх тенденціях з короткостроковими та довгостроковими прогнозами; можливість автоматизованого формування для кожної особи професійних та освітніх векторів розвитку. Тому актуальним є розроблення Національної рамки кваліфікацій України та її реалія як запоруки формування конкурентного кваліфікаційного людського потенціалу, міжнародного визнання, переорієнтації освіти з процесних на результатні засади з урахуванням Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти [3, с. 86].

Про актуальність для сучасного українського суспільства профорієнтаційних проблем свідчить: запровадження профільного навчання у загальноосвітніх закладах, проведення профорієнтаційних заходів та тренінгів, видання спеціалізованої літератури, реалізація багатьох інтернет-проектів, серед яких і сайт «Профорієнтація» [7], що покликаний допомогти сучасній молоді розібратися у суті професій, отримати інформацію про вакантні місця.

Загалом, професійна орієнтація є системою навчально-виховної роботи, спрямованої на засвоєння учнями знань про соціально-економічні й психофізіологічні умови правильного вибору професії, формування в них умінь аналізувати вимоги різних професій до психологічної структури особистості, а також свої професійно значущі якості, шляхи й засоби їх розвитку [9, с. 310]. У своєму дослідженні Є. Голобородько відзначає, що профорієнтація – це науково обґрунтована система підготовки молоді до вільного і самостійного вибору професії, покликана врахувати як індивідуальні особливості, так і необхідність повноцінного розподілу трудових ресурсів в інтересах суспільства [3, с. 83]. За І.С. Коном, проблема професійного самовизначення особистості, представлена трьома головними аспектами: 1) як проблема самореалізації особистості; 2) як проблема вибору і прийняття рішень; 3) як проблема адаптації [1].

Компонентами профорієнтаційної роботи є професійна інформація, професійна діагностика, професійна консультація, професійний відбір, професійна адаптація. Також виокремлюють поняття «професійної орієнтації», «професійного вибору» та «професійного самовизначення» як основні поняття професійного виховання [5, с. 20]. Питання вибору професії тісно переплітається з формуванням такої психологічної якості, як образ власного «Я». Врахування цього є принципово важливим в організації професійної орієнтації школярів. Школа як один із найважливіших суспільних інститутів має надавати учням інформаційну допомогу, знайомлячи їх зі світом професій і вимогами до особистості, необхідними для тієї чи іншої професії [6, с. 10]. У 9–11 класах завершується процес профорієнтації учнів, узагальнюються знання про професії і спеціальності, типи професій відповідних індивідуальним особливостям школяра та суспільним умовам, до яких відносять: *плани* (особисті плани людини щодо її кар'єри і майбутнього і плани його близьких, наприклад батьків); *схильності* (інтереси до певних видів діяльності); *здібності* (як вже відомі йому, так і приховані, такі, що не встигли проявитися); актуальний *соціальний запит* на той або інший вид професії, а також *прогноз динаміки попиту* на професіоналів у майбутньому. Є. О. Клімов розробив систему класифікації типів професій, орієнтованої на індивідуальні особливості підлітка та об'єкт і предмет, мету і колективність праці: людина-людина, людина-техніка, людина-природа, людина-знакова система, людина-художній образ, якими найчастіше послуговуються учителі [6, с. 14].

Для оцінки готовності старшокласників до професійного самовизначення визначено наступні критерії: *мотиваційний* – сформованість ієрархії мотивів вибору професії; наявність стійкого інтересу до певної професії; сформованість професійних намірів; *когнітивний* – здатність до самоаналізу; здатність до аналізу професій; наявність профінформаційних знань; адекватна самооцінка; *практичний* – наявність обґрунтованого особистого професійного плану та здійснення практичних заходів щодо його реалізації [6, с. 25].

Згідно з «Положенням про професійну орієнтацію молоді, яка навчається» у загальноосвітній школі професійну орієнтацію мають здійснювати практичні психологи, учителі-предметники, класні керівники, викладачі, майстри виробничого навчання, вихователі, керівники гуртків, бібліотекарі, методисти [6, с. 24]. Тобто усі хто причетні до виховання підростаючого покоління.

І, насамкінець, необхідно наголосити на вирішальній ролі вчителя у профорієнтації школярів, його вмінню здійснювати діагностику, подавати інформацію, впливати на самооцінку учнів, допомагати у самопізнанні та самовизначенні. Нажаль на вибір професії впливають і суб'єктивні чинники, серед яких неперестигність багатьох спеціальностей. Але це питання вже іншої статті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гічко Н.О. Проблема професійного самовизначення учнів старших класів / Н.О. Гічко. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/DN2006/Pedagogica/2_gichko%20n.o..doc.htm

2. Гладкова В.М. Профорієнтація : навчальний посібник. / В.М. Гладкова – Львів: Новий Світ – 2000, 2007. – 160 с.
3. Голобородько Є.П. Сучасні аспекти професійного становлення: реалії і перспективи / Є.П. Голобородько // Педагогічний альманах. – 2010. – №5. – С. 83-86.
4. Енциклопедія освіти /Акад. пед. наук України; гол. ред. В.Г. Кремень. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
5. Професійна діагностика / Упор. Т. Гончаренко. – К.: Редакція загально-педагогічних газет, 2004. – 120 с.
6. Професійне самовизначення старшокласників: Методичний посібник / Упор. Л. Шелестова. – К.: Видавничий дім «Шкільний світ», 2006. – 128 с.
7. Профорієнтація: соціальний проект. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://prof.osvita.org.ua>
8. Резапкіна Г.В. Я и моя профессия: Программа профессионального самоопределения подростков: Учебно-методическое пособие для школьных психологов и педагогов / Г.В. Резапкіна – М.: Генезис, 2000. – 128 с.: ил.
9. Фіцула М. М. Педагогіка: навчальний посібник / М.М. Фіцула. – 3-тє вид., стереотип. – К.: Академвидав, 2007. – 560 с.

Гуменний С.

Науковий керівник – доц. Гонтар Т. М

ФЕНОМЕН ОРДЕНУ ТАМПЛІ РІВ

Орден тамплієрів (Pauperum Commilitonum Christi Templique Solamoniaci) або «бідних лицарів Храму Соломона» – одне з тих явищ історичного минулого, що аж ніяк не обійдене увагою, як з боку сучасників, так і поколіннями протягом століть після його зникнення. Саме популярність тамплієрів зіграла з ними поганій жарт, створивши широке поле для псевдонаукових писань та домислів, міфів, якими віками обростали «бідні лицарі». Сформований літературною традицією романтизму початку XIX ст. образ тамплієра-негідника, завдяки творам Вальтера Скотта «Галісман» та «Айвенго» [9], міцно вкоренився у суспільній свідомості. Сучасна художня література та кіноіндустрія активно використовують образ тамплієра-мудреця, який тямно править світом, формуючи нові стереотипи у свідомості суспільства. Прикладом використання цього популярного образу є бестселер Дена Брауна «Код да Вінчі», кількість проданих примірників якого станом на осінь 2009 р. становила 81 мільйон [2].

Метою даної статті є виявлення у великому обсязі наукової та популярної літератури, присвяченої тамплієрам, певних суперечностей та сучасний аналіз історії ордену, що впливає не з романтичних уявлень XIX століття, а із документів та наукових розвідок, відомих на початку XXI століття.

Актуальність даної проблеми полягає в тому, що дослідження виникнення відомого широкому загалу ордену сприяє уточненню образу середньовіччя і подоланню стереотипів у його сприйнятті.

Суперечливим є навіть час заснування Ордену. Найбільш поширеною датою його створення вважається 1118 рік. Але в книзі придворного хроніста єрусалимських королів Бодуена I та Бодуена II Фульхерія Шартрського «Діяння франкських мандрівників, що вирушили на завоювання Єрусалиму» (доведена до 1127 р.) про лицарів храму навіть не згадується, хоча даний автор вирізняється достатньо деталізованим зображенням навіть другорядних деталей [10]. Наприклад, розповідь хроніста уривається на році 1127, відзначеному збільшенням чисельності щурів, що переносили небезпечні хвороби та становили пряму небезпеку для населення й господарства Єрусалима [12, с. 29]. Чому ж тоді хроніст не згадує про таку важливу подію як заснування військово-чернечого ордену? Правда, можливо, що тоді це ще була малочисельна група лицарів, які оселились на руїнах колишнього храму царя Соломона, не становили значної військової сили і не могли претендувати на ключову роль у житті Палестини, чи Європи взагалі.

Вперше на згадку про «лицарів Храму» натрапляємо у «Історії Священної війни» архієпископа Гійома Тірського, де він повідомляє про прибуття у 1118-му році лицарів із Шампані на чолі з лицарем Гуго де Пейном: «...дев'ять років вони носили світське вбрання, яке давав їм народ ... Але по закінченні цього часу, коли у Франції був собор у Труа, про який ми знаємо, що на ньому були присутні архієпископи Реймський і Санський зі своїм духовництвом, єпископ Альбано, легат апостольського престолу, також абати Сито, Клерво, Понтинь та ще